

Bäverjakt

med apportör

TEXT & FOTO: MARI NÄLSÉN

Skottet tar där det ska och bävern blir på platsen. Den välter över på rygg i vattnet och det blir stilla. Otto far iväg som en projektil på Birgittas kommando. Han tar slänten i två galoppsprång och kastar sig handlöst ut i vattnet. Med kraftiga simtag är han snart ute och bärjar vårens sista bäver.

JAKT Det är vårens första sommar dag och bara några dagar kvar på årets bäverjakt. Söndagseftermiddagen är varm när Per Olov Hedemo och Birgitta Magnusson tar grusvägen ned mot tjärnet efter att ha parkerat bilarna vid stora vägen. Fåglarna kvittrar och temperaturen har med solens hjälp klättrat upp till 20 grader. Vid Birgittas sida går åttaårige labradorhanen Otto, eller Moormans High Spirit som är hans riktiga namn. Han vet så väl vad som ska hända nu. Han är en rutinerad bäverrapportör som varit med matte och Per Olov på jakt många gånger förr.

Mellis

Vägen övergår i en stig och på des vänstra sidan ligger ett ganska stort översvämmat område där träden dött i den vattensjuka vegeta-

Här såg vi en bäver ifjol, minns du, säger Per Olov med adress till Birgitta

tionen. Det ser nästan ut att vara en ödeskog.

– Här såg vi en bäver ifjol, minns du, säger Per Olov med adress till Birgitta.

Hon nickar och spanar ut i träsket, liksom sökande. Men det syns inget förutom ett svanpar som ligger längre ut på blankvattnet

– Vi är alldeles för tidiga för att någon bäver ska ha hunnit ut ännu, säger Per-Olov, men det är ju så härligt väder att det är lika bra att sitta i skogen som hemma.

För att komma till bäverhyddan och bästa passet lämnar vi stigen för att trassla oss igenom ett ungsöksbestånd. Det är nyröjt och svårt att ta sig fram. Svarte Otto hoppar lätt och elegant över rishögarna medan vi tvåbeta snubblar och fastnar i rishögarna. Vi befinner oss uppe på en höjd och mellan björk- och granstammar syns tjärnets glittrande vatten. Plötsligt kommer vi fram till en öppning där områdets bävrar verkar ha haft trädfällartävling. Tjocka stammar av björk ligger huller om buller.

– Tänk så de måste ha klättrat, säger Birgitta fascinerad. Det är riktigt högt och långt från vattnet.

Mellis

Det är färskt gnag på stammarna, så färskt att saven fortfarande droppar ned på marken och glänser i solskenet

Vi andra håller med, vilket jobb de måste ha haft. Med många stenar och klippskrevor och den branta slänten måste ha krävt styrka och envishet av en hungrig bäver.

Så kommer vi fram till det som är utsett till kvällens pass. En höjd ett 15-tal meter ovanför hyddan som ligger strax till höger om oss. På vänstersidan sluttar det brant ned och där nere ligger en vattenspegel bland vattenväxter och döda träd.

Vi sjunker ned i den mjuka mossan och sätter oss att vänta. Plötsligt blir vi varse om något som rör sig i vattnet nedanför. Det plaskar och något rör sig snabbt.

– Är det en orm, kanske, funderar Per Olov.

Alla tre håller blickarna riktade nedåt och efter en stund ser vi vad det är. Fenan av en gädda. Tydligt pågår gäddleken fortfarande.

Bäverjägaren Per Olov och hundföraren Birgitta har bott grannar i många år. När Birgitta växte upp umgicks han och hans fru med hennes föräldrar. När hon skulle ta körkort hjälpte Per Olov till med övningskörningen och Birgitta var även barnvakt till hans barn. De känner varandra väl.

Solen värmer skönt och kaffemuggar och termos plockas fram. Kaffe smakar gott även om Per Olov tycker att ett glas vitt vin hade

varit godare. Han skämtar och skrattar och han och Birgitta småretas och häcklar varandra lite.

Mellis

Otto sitter vid mattes sida och spanar ut över vattnet. När gäddleken pågår som värst blir han lite lätt i baken men får genast en tillrättvisning. Labradorhanen är en rutinerad apportör som apporterat på många jakter under årens lopp. Fasaner och änder på ett flertal godsjakter varje år och han har också höga prisvalörer på jaktprov. Numera har Birgitta små barn hemma och därför har de sista åren inte varit så aktiv på den fronten men bäverjakten med Per Olov varje vår är helig.

Så sakteliga blir skuggorna längre och småpratet upphör. Nu börjar det bli spännande. Vi håller blicken låst på bäverhyddan men

det är så tyst och stilla där. Det enda som hörs är fågelkvittret och brummandet av en och annan bil som passerar förbi på vägen på andra sidan tjärnet.

Att sitta på pass mitt i våren innebär en kakofoni av ljud. Fåglarna tävlar i att överträffa varandra i att sjunga högst. Två knipor plaskar i mitten av tjärnet. De lyfter, flyger ett varv, landar och lyfter igen. Svanparet letar vattenväxter och någonstans i närheten trumpetar tranorna.

Mellis

Plötsligt stelnar Per Olov till. Han stirrar stint mot bäverhyddan och vi följer honom med blicken, tysta och andlösa. Utanför hyddöppningen syns små luftbubblor i någon minut innan de försvinner.

– Nu så simmade han nog ut. Men han kommer nog tillbaka sen.

Det guppar lite vågor runt hyddan och snart blir en avnagd pinne synlig. Den flyter sakta ut och blir så småningom liggande stilla. Per Olov håller bössan i ett stadigt grepp och stirrar stint nedåt men det händer inget mer.

Även Otto har sett att det hänt något. Hans bärnstenfärgade ögon är fästa mot hyddan. Han är en stilstudie av koncentration men också av lugn. Han rör sig inte ur fläcken utan är fullt fokuserad på att det snart kan handla om jobb och det som han tycker är det bästa som finns. Att apportera.

Mellis

Solen sänker sig allt mer och den varma majeftermiddagen har övergått i kylig kväll. Per Olov tar upp kikaren och spanar bort mot det vattensjuka kärret med alla döda träd som vi tidigare passerade. Där tycker han sig se en bäver som är på väg mot oss. Vi väntar andlöst. Men det händer inget mer.

När solen segar sig ned under horisonten börjar det skymma.

– Nu ska ni se att den kommer strax, säger den rutinerade bäverjägaren. Visst är det så Birgitta?

Birgitta nickar instämmande och i nästa sekund hör vi ett plask. En bäver som missnöjt dunkar sin platta svans i vattnet.

Helt plötsligt ligger den bara där och tittar på oss. Ingen har en aning om varifrån den kom. Per Olov höjer bössan men har ett stort grenverk i vägen och kommer inte åt att skjuta. Han flyttar sig i sidled, siktar och så kommer smällen. En kaskad av vatten kastas upp. Skottet tar där det ska och bävern blir på platsen. Den välter över på rygg i vattnet och det blir stilla. Otto far iväg som en projektil på Birgittas kommando. Han tar slänten i två galoppsprång och kastar sig handlöst ut i vattnet. Med kraftiga simtag är han snart framme vid bävern. Utan ett uns tvekan tar han den i munnen, vänder och simmar in mot land.

Vi har hunnit ned till hyddan och Otto lämnar bävern i Birgittas hand.

– Vad var det jag sa, säger Per-Olov. Den kom ju tillbaka.

Bävaren är en liten fjolårsunge, inte särskilt stor alls. Skottet sitter där det ska och en blöt Otto skakar nöjt vattnet ur pälsen.

Birgitta går fram ett par steg och ska just böja sig ned för att tvätta av händerna när marken plötsligt försvinner och hon hamnar i vattnet. Tjärnet är bottenlös och vattnet iskallt. Dessutom finns inget att ta tag i. Hon plaskar febrilt utan att ta sig upp. Per Olov finner sig snabbt, ger henne gevärskolven och lyckas dra upp henne.

Hon huttrar av köld och tömmer ur stövlarna flera liter vatten samtidigt som hon skrattar lite generat. Att vara hundförare på en bäverjakt kan vara väl så dramatiskt.

Mellis

Med bävern över axeln trasslar vi oss tillbaka genom ungskogen till bilarna. Det klafsar om Birgitta där hon går och hon hackar tänder. Otto däremot är nöjd och glad över dagens värv. Att vara på bäverjakt, det är jobb för en riktig retriever det. Om inte matte kan hålla sig på torra land får hon skylla sig själv.

Fakta

Rubb
Text.